

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Ackumulerad inkomst: beräkning av (framtagen) dold reserv i varulager.

Besvär av grosshandlare B. angående ackumulerad inkomst. — B., som genom avtal den 19/1 1952 sålt en av honom sedan 1914 bedriven rörelse, begärde i samband med 1953 års taxering särskild skatteberäkning för ackumulerad inkomst. Enligt avtalet utgjorde köpesumman 141.462 kr, varav 125.462 kr belöpte å varulagret och 16.000 kr å inventarier. B:s inkomst av rörelse under 1952 beräknades till 75.615 kr. Rörelsens omsättning under tiden den 1 — 20/1 1952 hade utgjort 24.963 kr. — PN medgav att av rörelseinkomsten 29.140 kr finge anses utgöra ackumulerad inkomst med fördelning på 10 år. Nämnade belopp avsåg dels vinst vid försäljning av inventarier å 11.579 kr, dels ock vinst vid försäljning av varulager å 17.564 kr. Sistnämnda vinst motsvarade den vid beskattningsårets ingång förefintliga varulagerreserven, d. v. s. skillnaden mellan lagrets anskaffningskostnad vid nämnda tidpunkt, 128.914 kr — efter avdrag för i bokföringen verkställt inkuransavdrag — och lagrets vid samma tidpunkt bokförda värde, 111.350 kr. — Hos KR hävdade B. att lagrets vid tidpunkten för överlåtelsen bokförda värde med hänsyn till inköp och försäljningar under beskattningsåret före överlåtelsen kunde beräknas till 97.570 kr

och att skillnaden mellan detta belopp och försäljningssumman 125.462 kr, eller 27.892 kr, utgjorde den ackumulerade inkomst som åtnjutits genom överlåtelsen av varulagret. B. yrkade att följaktligen större del av rörelseinkomsten än 29.140 kr måtte hänföras till ackumulerad inkomst. — KR och RR lämnade besvären utan bifall. (RR:s utslag den 18/11 1959.)

Anm.: Jämför Lindquist i Skattenytt 1956 s. 432.

Fördyrade levnadskostnader i samband med tillträde av tjänst å annan ort än förut.

Besvär av f. d. landsfiskalen H. angående inkomsttaxering åren 1954—1957. — H., som tidigare innehaft en landsfiskaltjänst i T. distrikt, blev 1952 i samband med omorganisation överförd på övergångsstat och då han avböjde avgång med pension placerades han till tjänstgöring vid länsstyrelsen i Härnösand. Den 23/8 1956 avgick H. med pension. H. uppgav att han under tjänstgöringen vid länsstyrelsen inte kunnat erhålla familjebostad i Härnösand, varför hans familj bott kvar i T., där H. jämväl blivit mantalsskriven, ehuru han för sig förhyrt möblerat rum i Härnösand. Sedan omplaceringstraktamente efter ett års tid upphört att utgå till H., yrkade denne avdrag vid taxering-

en för fördyrade levnadskostnader och för kostnader för hemresor. — PN ogillade yrkandet. KR medgav avdrag allenast för hemresor. — RR fann yrkandet om avdrag för fördyrade levnadskostnader icke lagligen kunna bifallas, enär såvitt handlingarna visade H. under berörda tid varit bosatt i Härnösand. (RR:s utslag den 3/2 1960.)

Beräknad ränta å räntefritt lån till hemmavarande barn.

Besvär av fru W—h. angående inkomsttaxering år 1953. — Fru W—h. hade lånat en son 83.000 kr. Lånet var räntefritt. Sonen placerade pengarna dels i andelar i en fastighetsförening, vari han tidigare fått andelar i gåva av modern och dels i inteckningar i en föreningen tillhörig fastighet, vilken han arrenderade av föreningen. Sonen erhöll 787 kr i utdelning på andelarna, 4.022 kr i ränta på inteckningarna och 2.231 kr i nettointäkt av fastigheten. PN och KR ansågo fru W—h. skattskyldig såsom för inkomst av kapital för ett belopp av 2.490 kr, motsvarande 3 % ränta å det utlånade beloppet, enär ränteeftergiften till sonen ansågs utgöra utbetalning av periodiskt understöd till sonen. — Hos RR yrkade fru W—h. att icke bli beskattad för beräknad ränta å lånet. — RR biföll yrkandet, enär fru W—h. icke åtnjutit någon inkomst på grund av ifrågavarande fordran och någon omständighet icke förekommit på grund varav hon det oaktat skulle vara skattskyldig i förevarande hänseende. (RR:s utslag den 28/1 1960; en ledamot ville fastställa KR:s utslag.)

Anm.: Jämför RÅ 1936 not. 782, där beskattning för beräknad ränta också undanröjdes. Den skattskyldige hade sålt en fastighet till en dotter och mäg, vilka be-

talat genom att utfärda skuldebrev. Ett muntligt avtal hade träffats att ränta inte skulle utgå under år då konjunkturen var dåliga.

Sjöman: bosatt utom riket eller ej?

Besvär av radiotelegrafisten N. angående inkomsttaxering år 1955. — N., som var ogift och mantalsskriven hos sin i O. bosatte fader, var inskriven å svenskt sjömanshus. Han tjänstgjorde sedan ett par år tillbaka på ett fartyg som tillhörde ett svenskt rederi och som gick i reguljär trafik mellan Persiska viken och Japan. Fartyget anlöpte Karachi, Bombay, Singapore m. fl. hamnar. N. styrkte att han tillsammans med en annan svensk sjöman sedan våren 1951 förhyrde ett rum hos Keow Tion Lodging House i Singapore samt att han för hela år 1954 erlagt hyra för rummet. Fartyget anlöpte Singapore sex gånger under 1954 och låg i hamnen sammanlagt drygt tre veckor. N. var under en kortare tid under 1954 för hälsans vårdande överförd till ett av rederiets fartyg, som angjorde svensk hamn. — PN beskattade N. för hans under 1954 förvärvade arbetsinkomst, enär han icke kunde anses ha styrkt att den faktiska bostättningsorten varit belägen utom riket. — Hos KR uppgav N. bl. a., att han från hösten 1953 till våren 1956 icke besökt fadern samt att han den 19/3 1954 erhållit utvandringsbetyg från Sverige. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 2/2 1960.)

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1954 not. 628 (Skattenytt 1954 sid. 217) och RÅ 1955 not. 1390 (Skattenytt 1956 sid. 78).

Källskatten: arbetsgivares ansvar för arbetstagares skatt.

Besvär av Margareta H. angående ansvar för arbetstagares skatt. — Marga-

reta H. var innehavare av en firma som drev linnefabrik. Försäljaren S. hade enligt kontrakt den 27/3 1941 åtagit sig att mot provision upptaga order för Margareta H:s räkning. S. skulle få provision med 20 % å vissa och 25 % å andra varor. Han skulle äga uppbära högst 20 % å varje order i förskott av kunden. Margareta H. bestred ansvar för S:s skatt och framhöll, att S. uppburit förskottslikvid direkt av kunderna och att S. haft B-skatt. Vederbörande skattemyndighet upplyste, att S., som tidigare haft B-skatt, inte skött sina skattebetalningar och därför ansetts böra för år 1954 erlägga A-skatt. — RR befriade Margareta H. från den ålagda betalningsskyldigheten, enär hon finge anses ha haft skälig anledning för sin underlåtenhet att föranstalta om skatteavdrag till gäldande av S:s ifrågavarande preliminära skatt. (RR:s utslag den 3/2 1960.)

Värdeminskning å byggnad i rörelse med begränsad användningstid.

Besvär av Anderson Beckman AB angående inkomsttaxering år 1953. — Bolaget drev en större beklädnadsaffär i fastigheten Basfiolen nr 1 och 2, som till $\frac{2}{3}$ -delar ägts av vissa aktieägare i bolaget. Dessa aktieägare avtalade år 1945 med Linköpings stad om byte av nämnda andelar mot fastigheten Domaren nr 1. Därvid värderades Basfiolen till 537.000 kr och Domaren till 640.000 kr. År 1946 förvärvade bolaget de $\frac{2}{3}$ -delarna i Basfiolen för 628.000 kr med övertagande av säljarnas rättigheter och skyldigheter enligt 1945 års avtal med staden. Genom tilläggsavtal med staden bestämdes att bytet skulle äga rum tidigast den 1/7 1954 och senast den 1/7 1957. — TN medgav bolaget avdrag för värdeminskning av byggnader å Basfiolen nr 1 och 2 efter 1 %

av ett beräknat byggnadsvärde av 288.880 kr. — Hos PN yrkade bolaget avdrag efter 12 % och anförde bl. a., att byggnadernas i beskattningshänseende oavskrivna restvärde utgjorde 269.488 kr. Enligt avtalen med Linköpings stad skulle bolaget senast den 1/4 1959 avträda ifrågavarande byggnader, vilka då skulle rivas. Bolaget torde äga rätt att under tiden fram till den 1/4 1959 i beskattningssavseende avskriva hela återstående värdet å byggnaderna. — PN, KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 24/2 1960.)

Anm.: Jämför RA 1941 not. 268. Enligt detta rättsfall medgavs avdrag för värdeminskning å byggnader som enligt avtal om 18 år skulle överlämnas till Stockholms stad utan ersättning med 1/18-del av byggnadens beräknade anskaffningsvärde. I det förevarande fallet torde bolagets verkliga anskaffningsvärde för byggnaderna med hänsyn till bytesavtalet, varigenom bolaget tillbytte sig tomtmark, ha varit betydligt lägre än vad bolaget beräknat.

Efter dödsfall utgående pension: skattefri begravningshjälp.

Besvär av TI angående dödsboets efter fru C. inkomsttaxering år 1955. — Fru C., som var änka efter en officer, avled den 27/6 1954. Pension utgick under beskattningsåret till och med juli månad med 471 kr för månad eller tillhoppa 3.298 kr. — PN ansåg hela det sistnämnda beloppet utgöra skattepliktig inkomst för dödsboet. — KR nedsatte emellertid taxeringen med 471 kr, enär med stöd av förarbetena till 6 § i 1947 års allmänna familjepensionsreglemente sista månadsutbetalningen å 471 kr finge anses utgöra begravningshjälp. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 10/2 1960.)